Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle 1.6.2018

Asia: U 5/2017 vp uusiutuvan energian direktiivi

Suomen luonnonsuojeluliiton lausunto EU:n uusiutuvan energian direktiivineuvotteluista

Suomen luonnonsuojeluliitto kiittää maa- ja metsätalousvaliokuntaa kuulemispyynnöstä ja toimittaa tässä jälkikäteen kirjallisena kommenttinsa.

Europarlamentti esitti talvella 35 % uusiutuvan energian tavoitetta. Mahdollisimman korkeat tavoitteet ovat järkeviä ja eteenpäin katsovia. Jos ilmastonmuutoksen torjunta otetaan niin vakavasti kuin pitäisi, päästövähennystavoitteita tulisi joka tapauksessa kiristää. Pitkäjänteisyys ja ennakoitavuus ovat tietenkin hyviä lähtökohtia niin tässä kuin kaikessa muussakin lainsäädännössä.

On ongelmallista, että Suomessa nähdään puubiomassalla niin korostetun merkittävä rooli uusiutuvan energian tuotannossa. Puupohjaiset polttoaineet ovat siinä suhteessa ongelmallisia, että lisääntyvä puunkäyttö pienentää maaperän ja metsän hiilivarastoja pitkäksi aikaa.

Järeän puun osuus (kannot ja lahovikainen runkopuu) energiapuusta on nykyisellään 15 %[1]. Myös jalostettavaksi kelpaavaa kuitupuuta ohjautuu pieniä määriä energiakäyttöön. Luonnonvarakeskus on omissa mallinnuksissaan ennustanut, että hakkuutähteitä ja sivuvirtoja ei tule riittämään bioenergian kysyntää tyydyttämään. Sen seurauksena on arvioitu, että myös kuitupuuta tai järeää puuta ohjautuisi energiakäyttöön. Tämä on pääteltävissä myös suunniteltujen laitosten investointisuunnitelmista.

Ympäristöjärjestöt ovat osoittaneet, että tuontibioenergiaa on EU:ssa käytössä arvioitua laajemmin nimen omaan runkopuusta valmistettuna[2].

Parhaiten metsät tietenkin sopeutuvat ilmastonmuutokseen, jos niiden monimuotoisuutta ja ikä- sekä puulajirakennetta saadaan monipuolistettua. Erityisesti pohjoisen Suomen metsät olisivat pysyvyydessään erittäin hyvä hiilivarasto, joka voisi auttaa ilmastonmuutoksen hillitsemisessä. Suomessa olisi siis hyvin edellytyksiä kasvattaa metsien hiilinielua ja suojella hiilivarastoa siirtymällä kohtuulliseen hakkuutasoon.

Muista biomassoista palmuöljy, maissi ja muut ruokaraaka-aineet eivät kuulu auton tankkiin. Poikkeus voidaan tietenkin tehdä, jos elinkaaritarkastelussa polttoainekäytön havaitaan olevan niiden järkevin käyttömuoto energiatasekin huomioiden. Sähköinen liikkuminen on joka tapauksessa kestävin suunta, joskin siinäkin tulee painottaa enenevässä määrin joukkoliikennettä. Myös biokaasun käyttö on kannatettavaa.

On selvää, että jätehiararkian eli jätehuollon etusijajärjestyksen tulee ohjata osaltaan raaka-aineiden käyttöä. Muuten uusiutuvien energialähteiden käytössä päädytään pian ristiriitaan EU:n kiertotalouspyrkimysten kanssa. Tämä ei ole ilmasto- eikä luonnonvaranäkökulmasta järkevää.

Jouni Nissinen
Suojelupäällikkö
Suomen luonnonsuojeluliitto ry
Sähköposti: jouni.nissinen@sll.fi, puhelin 040 120 9222

1 Lähde: Metsätehon tuloskalvosarja 7/2016, Markus Strandström. Metsäteho Oy
2 https://www.birdlife.org/europe-and-central-asia/black-book)